

Sygn. akt IV U 112/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Marcin Wojciechowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Adaszek

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z odwołania: M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania: M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T.

z dnia 26 lutego 2015 roku, sygn. (...)/ (...)

- 1. zwalnia wnioskodawczynię M. J. od obowiązku zwrotu pobranego zasiłku z funduszu chorobowego w kwocie 1367,46 PLN (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt siedem złotych i czterdzieści sześć groszy) za okres od dnia 24 stycznia 2008 roku do dnia 3 kwietnia 2008 roku,***
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. na rzecz wnioskodawczyni M. J. kwotę 180,00 PLN (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.***

Sygn. akt IV U 112/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lutego 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w T. w sprawie nr (...) (...) zobowiązał M. J. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 stycznia 2008 roku do dnia 3 kwietnia 2018 roku w kwocie 1.367,46 PLN.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, iż wnioskodawczyni objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej otrzymała zasiłek chorobowy za ww. okres bowiem do okresu podlegania ubezpieczeniu zaliczono okres od 1 czerwca 2007 roku od dnia 31 grudnia 2007 roku –

wykonywania pracy nakładczej, który to okres został następnie uznany za niepodlegający ubezpieczeniu. Powyższe skutkowało wypłaceniem nienależnego świadczenia, które winno być zwrócone.

Pismem z dnia 14 marca 2014 roku wnioskodawczyni M. J. wniosła odwołanie od powyższej decyzji podnosząc, iż w organ ubezpieczeniowy nie był już uprawnionym do żądania zwrotu świadczenia.

Pismem z dnia 23 marca 2015 roku organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa. W piśmie powtórzono argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

M. J. została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzonej działalności pozarolniczej w okresie od dnia 9 stycznia 2008 roku do dnia 15 stycznia 2008 roku. W dniu 24 stycznia 2008 roku wnioskodawczyni stała się niezdolną do pracy z powodu choroby i stan niezdolności trwał do dnia 3 kwietnia 2008 roku.

Za powyższy okres od 24.01 – 03.04.2008 roku wnioskodawczyni wypłacono zasiłek chorobowy ponieważ do okresu wyczekiwania został zaliczony okres wykonywania umowy o pracę nakładczą.

Decyzją z dnia 5 czerwca 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. stwierdził niepodleganie przez wnioskodawczynię ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy o pracę nakładczą na rzecz spółki (...)Spółka z o.o. .

Odwołanie wnioskodawczyni od powyższej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 grudnia 2011 roku.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie III AUa 777/12 umorzył postępowanie apelacyjne.

- okoliczności bezsporne -

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów w postaci bezspornych twierdzeń wnioskodawczyni oraz dokumentów zebranych w aktach sprawy oraz w załączonych aktach organu ubezpieczeniowego. Odnosząc się do powyższych dowodów należy zauważyć, iż w toku postępowania organ rentowy nie wskazał w jakikolwiek sposób by informował wnioskodawczynię o okolicznościach skutkujących utratą prawa do świadczenia oraz o konieczności zwrotu już pobranego świadczenia.

Na marginesie należy wskazać, iż organ rentowy, na którym spoczywał obowiązek wskazania zasadności zaskarżonej decyzji, w toku postępowania cechował się brakiem jakiegokolwiek aktywności procesowej w tym zakresie, a taki obowiązek biorąc pod uwagę kontradiktoryjny charakter postępowania cywilnego spoczywał na organie rentowym.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej jest zasadne.

Zgodnie z art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

Zgodnie zaś z art. 66 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa wypłatę zasiłku wstrzymuje się, jeżeli prawo do zasiłku ustało albo okaże się, że prawo takie w ogóle nie istniało. Jeżeli świadczenie zostało pobrane nienależnie z winy ubezpieczonego wypłacone kwoty podlegają potrąceniu z należnych ubezpieczonemu zasiłków bieżących oraz z innych świadczeń z ubezpieczeń społecznych lub ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma ocena zachowania wnioskodawczynie czy świadczenie zostało pobrane nienależnie z winy wnioskodawcy.

Za nienależne uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania – art. 84 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż w chwili pobierania świadczenia prawo wnioskodawczynie do niego zostało pozytywnie zweryfikowane przez organ rentowy.

Dopiero w późniejszym okresie okoliczności uprawniające do świadczenia uległy dekompletacji.

Kolejną istotną okolicznością jest, iż ZUS nie wykazał by prawidłowo pouczył wnioskodawczynię o okolicznościach skutkujących brakiem prawa do świadczenia oraz o konieczności jego zwrotu wówczas.

Jest to o tyle istotne, bowiem jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku III AUa 1319/13 z dnia 5 marca 2014 roku tylko prawidłowe pouczenie ubezpieczonego o okolicznościach, których wystąpienie w czasie pobierania świadczenia powoduje powstanie obowiązku jego zwrotu jako nienależnego. Takiego pouczenia w przypadku M. J. nie było.

Tożsame stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 marca 2015 roku w sprawie I UK 247/14 oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 22 kwietnia 2015 roku w sprawie III AUa 2004/14.

Na uwagę zasługuje także pogląd Sądu Apelacyjnego w Katowicach wyrażony w wyroku z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 768/01 (lex numer 74577), zgodnie z którym pobranie nienależnych świadczeń emerytalnych przez pracownika spowodowane było nie tylko błędem pracodawcy, ale i organu rentowego, skutkuje, iż nie może ów organ wydać decyzji zobowiązującej pracodawcę do zwrotu pobranych świadczeń.

Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszej sprawie bowiem ZUS zaniechał weryfikacji przedłożonych dokumentów, sprawdzenia prawa do świadczenia i dopiero następnie, po wypłacie świadczenia stwierdził, iż okres od 1 czerwca 2007 roku od dnia 31 grudnia 2007 roku błędnie zaliczono do okresów podlegających ubezpieczeniu społecznemu.

Dlatego też biorąc pod uwagę powyższe rozważania należało uznać zaskarżoną decyzję za niezasadną, a tym samym podlegającą zmianie.

Mając powyższe na uwadze Sąd zwolnił wnioskodawcę M. J. od obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 stycznia 2008 roku do dnia 3 kwietnia 2018 roku w kwocie 1.367,46 PLN.